

jaume vidal alcover

**pregó de
setmana
santa**

felanitx, 1965

A la confraria de Sant
Agustí, fíu amb tant amor
fa proclamar cada any
la Mort i la Resurrecció de
Jesu crist nostre Senyor

en

jaume vidal alcover

Jaume Vidal
1965.

pronuncià aquest pregó

en el convent

de sant agustí

el divendres de passió

felanitx, 9 d'abril de 1965.

Reverends senyors.

Senyores i senyors.

Poble de Felanitx:

Vet aquí que, per la vostra generosa benvolença, és a mi que em toca enguany fer, entre vosaltres, la crida de la Setmana Santa. Mol poca veu per a tan gran comesal Ell, però, la beneesqui, Nostre Senyor Jesucrist, que, juntament amb l'ànima en presó, va redimir la carn humana, prenent-hi bell i dolorós estatge; i, així com el Rei se serveix de l'humilesa del saig per escampar les seves ordes, així Déu vulgui que escampi jo la passió i la glòria del Fill, el seu amor sense fallida, el seu dolor apassionat, la claretat del seu triomf i de la seva grandesa. *Iube, Domne, benedicere!* I que tots, Déu meu, te'n puguem donar les gràcies.

Ressonin, doncs, de bell nou, sota aquestes voltes, per aquests aires fidels a la commemorada compassió, les paraules de sempre: «Alçau, portes, les llindes! Alçau-vos, portals antics, perquè passi el rei de la glòria!».

Jesús, el Fill de l'Home, ha acceptat la tragèdia. Com la flor dels herois, tria la vida curta i

profitosa. Creixerà en saviesa i en anys i en gràcia, fins el moment que, de Jesús fill de Maria, esdevindrà Fill de Déu i ciutadà del seu poble. Escamparà la veritat entre els seus, contra la mentida i el conformisme dels esclaus, perquè no era aquesta blana, cega pau el que venia a portar, sinó la pau de cor, la bona mansuetud i, al mateix temps, el rigor inflexible contra els privilegis i els prestigis de la injustícia, la guerra de l'esperit contra els arguments pentinats de la raó i de la lògica legislada: una alta, pura, ardent rebel·lia. Morirà condemnat injustament i, tanmateix, sense revoltar-se, com el gran atenès, i entre els deïebles, que escamparan arreu la bella doctrina i la plenitud del seu exemple.

Ant. del
Ram

Però avui entra, triomfal, a la ciutat sagrada. Els fills dels hebreus porten brancs d'olivera i es despullen dels seus vestits per encatificar els carrers de Jerusalem. Tothom avui li diu Fill de David i Enviat del Senyor. Es el poble tumultuós i mudable, d'apassionats impulsos, així en l'acollida com en el rebuig, sentimental, vel·leïtos, d'una ceguesa sense cura. I l'Home s'hi lliura. L'autor del poble es dona al poble, perquè coneix que s'hi deu i que no es pot alliberar de la càrrega pública. Tal era el destí que ell mateix es marcava des dels començaments del temps i de la vida. «Jahvé em cridà des d'abans del meu naixement; dins les entranyes de la meva mare em cridà Jahvé pel meu nom».

Is 49, 1

Ara nosaltres, poble seu, també direm «Hosanna!» i el rebrem amb palmes agitades. Palmes esveltes, d'or, plegades, feixugues i de cap tort, com

a crosses de Bisbe, i palmes reülles, de plomall tremoladís, florides de creus, estufades, com a gerretes de filigrana. Amb palmes li donarem entrada a la vila, amb branques d'olivera i flors de tota casta. Floriran d'albons les garrigues marineres, floriran l'argelaga lluminosa i el ciprell penitencer, l'estepa i el romaní mesclaran les olors. L'acompanyarem per aquesta naturalesa exultant i proclamarem l'alegria a mamballetes, entonant antifones i psalms de gaubança: «Ell és de la nissaga de David; ell, el rei d'Israel. Beneït el qui vé en nom del Senyor! Hosanna en les altures!».

Mt. 21, 9

Mt. 21, 12
Mc. 11, 15
Lc. 19, 39

L'Evangeli conta que el primer acte de Jesucrist, en esser a Jerusalem, va esser la irada expulsió dels mercaders, que havien fet de la Casa de Déu una cova de lladres i havien profanat, amb l'anuència de prohoms i autoritats distretes i oblidadisses, el lloc d'oració. Jesús no es deixa seduir per la lluïssor d'una rebuda entusiasta i sap, d'altra banda, que l'ira justa no desdiu, sinó que valoritza —si això calgués encara— la dolcesa i l'abundor de la misericòrdia.

Jn. 12, 1

Perquè, a més, Jesús, abans d'aquell triomf públic, havia tastat la mel íntima de l'amistat i l'havien estimat amb la generosa desmesura de l'amor. Conta Sant Joan —i és l'evangeli del Dilluns Sant— que sis dies abans de Pàsqua el Bon Jesús era a Betània, on s'havia mort aquell Llätzer, que ell va treure de la tomba, i que allà li oferiren un sopar, que servia Marta, i Llätzer el ressucitat també seia a taula amb tots; i Maria, amb això, agafà una lliura d'ungüent de nard llegítim i de gran valor i va ungir els peus de Jesús i

els va eixugar amb els seus propis cabells... La gent potser va trobar una mica inoportú aquell excés i Judes, el mal company, va fer l'únic retret que podia semblar justificat: «¿Per què no l'hem venut, a aquest ungüent? N'haurien donat tres-cents diners i podríem socórrer els pobres» Jesús, però, va respondre: «Deixau-la fer, que el tenia guardat pel dia del meu enterrament; i de pobres, n'hi ha sempre entre vosaltres, però a mi no sempre m'hi tendreu».

L'argument diví —cal dir-ho?— no era lògic, segons la nostra lògica de clenxa feta i el nostre sentit de la justícia. Allà, però, tots l'acceptaren. ¿A què venia parlar de pobres essent-hi Ell? L'argument, precisament perquè era diví, **no era** de lògica ni de justícia humanes, sinó que era argument d'amor. Tothom ho degué prendre així: eren, tots els qui envoltaven el Bon Mestre, els seus amics, farina preparada i amb llevat posat Judes només, vençut i sense paraula de resposta, abandonà la casa i decidí en aquell moment la venda del Senyor. ¿Quina altra cosa podia fer aquell servent de l'enveja i de la rancúnia? Però ¿què poden, l'enveja i la rancúnia, davant l'amor? Què hi ha que tengui poder davant l'amor? *Omnia vincit Amor*. El poeta romà, l'apologista d'Octavi Cèsar i de la grandesa de Roma, l'augur de l'Edat d'Or, també ho sabia: tot ho venç, l'amor; l'amor tot ho justifica i ho explica tot; tot ho **fecunda** i tot, amb l'amor, troba el sentit que li pertoca; per l'amor s'ateny la veritat i la bellesa eternes. Però l'amor ultrapassa l'home, desborda la contenció de l'home, els límits de la seva ment quadriculada. Per això, tal volta, a Grècia, serena i mesura-

Verg. Ecl X

da mare nostra després de tot, a l'ordenat món pagà —i a desgrat dels poetes—, li tenien tanta por. Però, Jesús viu encara a les llindes d'aquest raonable món occidental, fora d'aquest món clàssic de columnes belles com a intel·ligències i de pures formes de bellesa. però sense la desmesura, sense la calda generosa de l'amor, Ell, Jesús, l'hi encomanarà. Les formes clàssiques de la passió amorosa cobraran, aleshores, perfils de flama, seran gravades a foc. El món serà ablatat d'amor. I de tal forma, que fins i tot un poeta de tan rigorós cristianisme com Dante Alighieri, no concebent maldat en l'amor, el recorrerà, per escalons apassionats, des de l'encontre terrenal, en els benignes ulls de l'estimada, fins al centre mateix i cap d'arment del cel. No, no hi té res a fer la lògica, la raó —ineluctables presons, mínims comuns denominadors de l'home—, no hi tenen res a fer davant l'amor, que, a desgrat de físiques i de matemàtiques sense falla, mou miraculosament el sol i les demés estrelles, abranda les ànimes i abelleix els cossos, dóna ulls a la ceguesa i alegria a la infelicitat.

Així, l'evangeli de Jesucrist, la Bona Nova, si el miram —oh, errats de comptes!— amb els ulls distributius i matemàtics, amb la vista rígida i encucalada del sentit humà de justícia, se'ns apareixerà com un pèlag de contradiccions inacceptables: la mansuetud per una banda i el rigor per l'altra; la fermesa i la tolerància; la generositat fora mida i negacions sense fi; parts i quarts —pensem en el fill pròdig, en els pagesos llogats a deshora, en el majordom astut, i en l'adúltera i la samaritana i la pecadora de Magdala— i desbor-

daments incomprensibles. Però és l'amor que compta allà només. Amb ulls d'amor tot s'aclareix. I l'evangelí de Jesucrist és l'evangelí de l'amor. No era la pau, ni la guerra, ni la justícia, ni canvis de moral, ni tan sols creences noves, el que venia a portar el Fill de Déu: era una antiga, eterna cosa oblidada, era un retorn a l'origen de la vida, era obrir de bell nou a l'home les portes que ell mateix s'havia clos. Per això l'evangelí de Jesucrist és la invitació a la lluita: «Vetlau i resau», deia als apòstols. L'amor és lluita i vigilància. No lluita, exactament, en el sentit de Sant Pau o refrenament de les males inclinacions — l'amor no en té, de males inclinacions — i guerra contra els enemics d'un ordre moral, sinó en la significació divina, pura, d'alerta constant, ja sigui per atènyer, ja sigui per servir el bé d'amor, l'amor tot ell, dins l'ànima ablamada.

Gen. 32, 24

L'amor és lluita i lluita a mort, sí cal. Jacob havia lluitat amb l'àngel i n'havia sortit tocat i amb un nom de cel. El Fill de Déu, que amb un gest pot apagar l'espasa flamejant del rigorós guardià del Paradís, vol morir en la lluita i, com tota la creació divina, resorgir de la mort fecunda, de la mort d'amor, en un immortal esplet de vida. Aquest afany d'amor i de mort, el trobam arreu, a tot el món, des de l'Egipte dels morts i la resurrecció d'Osiris fins a la Grècia bàrbara de la davallada d'Orfeu als inferns. Però a Judea, una província de Roma, l'any 753 de la fundació de la Ciutat, essent allà Ponç Pilat procurador per Tiberi Claudi, Caifàs pontífex del Sinedrí i Herodes tetrarca de Galilea, el mite es va fer carn: un home que patia, que plorava, que re-

sava i demanava ajut al Pare, va nèixer per morir d'amor pels homes; com a blat molt pels queixals dels lleons, es lliurà a les moles de la humanitat tenebrosa, i així, fet aliment viu, salvà els botxins i retornà l'home a la missió amorosa per la què fou creat i que és naturalesa seva. *Mandatum novum do vobis*.. I ho era nou, aquell amor, etern tanmateix: era nou com a manament únic i sol manament vàlid, l'amor com ja no el coneixia el món, que el tenia enfitat d'una mala fi de malalties, l'amor sense fita, sense aturall, com un perpetu viure en peu de guerra, la constant rebel·lia contra la son i el defalliment, fins a la mort i enllà la mort, no gens baldera pols, no gens eixorca cendra, vida i font de vida, herència de Déu.

Maria, justificada i glorificada per Jesucrist, en reb encara tot l'agraïment. «I en veritat us dic: onsevulla que prediquin aquest evangeli, arreu al món, parlaran també d'això que ha fet aquesta, per a memòria seva». El portal de la Setmana Santa —més que no l'esvalotada agitació dels Rams, vàlida més tost com a símbol de la Víctima que hom condueix, propícia, a l'holocaust i de la nostra vel·leïtat humana— és una arcada d'amor, un camí on Jesucrist carrega, passa a passa, tots els patiments de l'home, la lenta i entestada condemnaió de l'home, fins a pagar sobre la creu oberta el preu infinit de la comesa. «En veritat us dic que si el gra de blat no cau en terra i mor, ell sol romandrà; però si mor, treurà molt de fruit». I ara acceptem, germans, aquesta mort del gra de blat. Deixau al patí les ofrenes i facem-nos víctimes escollides. La terra està assaonada i nosaltres hem de fruitar.

Mt. 26, 13
Mc. 14, 9

Jn. 12, 24

El Dimarts Sant tornam sentir la Pàssio, que ja escoltarem entre el tumulte del Diumenge. La Passió de Jesucrist —aquesta primera mostra de representació eclesiàstica, florida després en misteris, autos i miracles— serà la consideració de tots aquests dies. Els quatre evangelistes alçaran la seva veu sobre el poble: bramularan, secs i poderosos, el toro de Sant Mateu i el lleó de Sant Marc; parlarà en planera prosa humana l'home alat de Sant Lluc, l'evangelista de la Mare de Déu; s'alçarà, lírica, fins a les constel·lacions de l'esperit i els entrefors de l'ànima, l'àguila coronada de Sant Joan. Només dos dies deixarem de sentir la història dolorosa. I és que el dolor es retira davant la maina d'amor. Seran aquests dies d'excepció el Dilluns Sant, com ja ho hem dit, allà, a Betània, i el Dijous, a Jerusalem, dins el Cenacle: l'amor de la criatura al seu Déu; l'amor de Déu a les seves criatures.

En aquell temps, diuen els evangelistes, Jesús i els seus deixebles anaren a una possessió que li diuen Getsemaní... Allà entre oliveres, que són arbres de llum i de fortalesa, esberlada tanmateix la llenya preciosa en la turmentada passió de la creixença —perquè créixer, en aquest món, si té un sentit el viure, és aspirar i voler atènyer la plata virolada de la fulla i la inflor de l'oliva lliurada al capolament, camí de l'oli que fa llum d'eternitat—, allà, a Getsemaní, Jesús es decanta, amb els predilectes, Pere, Jaume i Joan, i resa... "El primer misteri de dolor —ens ensenya, humil i pietosa, la Doctrina— és l'oració que féu Cristo Senyor Nostro a l'hort de Getsemaní, posat en tal agonia, que arribà a suar sang i aïgo fins a regar

la terra per nostro amor''. El primer misteri i el primer patiment físic de l'Home. De patiments morals, ja n'ha tengut. Sant Joan ens conta que, just després d'haver entrat a Jerusalem, que anunciava el triomf de la seva mort davant uns grecs —els meus grecs, viatgers curiosos, sempre presents a les cruïlles de la Història!— que Sant Andreu i Sant Felip havien menat perquè el volien veure, va dir, ell que era la llum i la seguretat: "Ara està torbada la meva ànima''. A Getsemaní sembla vacil·lar de bell nou: "Pare, decanta, si vols, aquest calze; però no es faci la meva voluntat, sinó la teva''.

Je. 12, 27

A la vila, el Dimecres Sant, els homes fan els Passos pel camí del Calvari, meditant la via dolorosa, esmaltada d'apòcrifes i piadoses interpolacions populars, que va fins a dalt del pujol. ¿Arribarem allà on s'eixampla la mirada sobre la vila ubèrrima, després d'haver pujat entre els horts on raja l'aigua fresca i colombrant la mar encesa de miratges, arribarem sense defallença i preparats per a la lluita de Déu? ¿Sostendrem, fidels, l'agonia del Senyor o l'abandonarem, com els deixebles esporuguits? Quan feren el pastor, s'escampen les ovelles de la guarda.

Zc. 13, 7

Havien sopat plegats, a un redòs de pau, entre paraules amigues i promeses de fidelitat. Cal repassar la història del Dijous Sant a l'evangeli de Sant Joan, el que estava més prop d'ell i recolzava el cap sobre el seu pit, l'estimat entre tots, l'únic que trobarem al peu mateix del suplici. Minuciosament, com no ho fa cap altre evangelista, conta com el Bon Jesús, mogut per una

Jn. 13, 2 ss.

espècie d'impuls repenti, s'aixecà de la taula i es disposà a rentar els peus als apòstols. Els convidats arribaven cansats del viatge. La Pàsqua jueva és la memòria d'un èxode i la vida és també una peregrinació. Com si Jesús els digués: "Vosaltres ja heu arribat: refrescau-vos i descansau; la resta del camí, l'he de fer tot sol".

L'Església recull el moment del Lavatori i hi pren part la litúrgia. El cap-pare de l'església, sigui el més humil rector de llogaret, sigui el mateix Papa de Roma, renta, tal dia com el Dijous Sant, els peus a dotze homes, entre psalms i versicles de l'Evangeli que fineixen en una antifona exalçant l'amor sobre tota cosa: *Ubi charitas et amor, Deus ibi est*. Sant Pere protagonitza l'episodi i és per ventura aquí on resplendeixen els trets que han de fer la seva llegenda de sant home i company de caminades del Bon Mestre, tal com viurà a les rondalles del poble, de grans impulsos, terrejant, de fe difícil i de cega generositat, irreflexiu i lleial fins a davallar d'una espasada l'orella d'aquell criat del pontífex i porug fins a negar tres vegades el Senyor dins la clastra de Caifàs. I tanmateix és sobre aquelles espatlles, sobre les amples i humaníssimes espatlles d'aquell fang terreny que Jesucrist bastirà la seva Església, Tal volta perquè ho vol, que l'Església sigui humana, profunda i necessàriament humana, a mida —**po-bres de nosaltres!**— de la nostra petitesa. Les reaccions de l'apòstol, potser perquè les sentim molt acostades, potser perquè **són** les del company que més va haver de menester el perdó de Crist, commouen entranyablement la nostra mesquina, poruga, aperduada fe sedejant. "¿Tu ren-

tar-me el peus, Senyor? Mai em rentaràs tu els peus!". Però, en dir-li Jesús, que si no li renta els peus no participarà amb ell de la glòria, exclama: "Senyor, aleshores no solament els peus, sinó les mans i el cap també!".

Mt. 26, 26 ss.

Després del Lavatori, el sacerdot que diu la missa, reprodueix, com cada dia, el misteri central de la història evangèlica. "Mentre sopaven, Jesús va agafar un tros de pa, el beneí, el xapà i, donant-lo als deixebles, digué: Preniu i menjau: això és el meu cos. I, agafant un calze i donant gràcies, els en donà dient: Beveu-ne tots, que això és la meva sang del nou testament, que serà vessada per molts en remissió dels pecats. I, una vegada entonats els himnes, sortiren del Cenacle".

Jesús ja és amb nosaltres per a sempre. Ens ha rebut com a hostes escollits i ens ha promès una eterna vida comuna. Ara ha de seguir el seu camí de redemptor i s'allunya per resar. L'Església posa vels morats de dolor i de penitència davant aquest apartament de Déu i guarda el pa miraculós dins la que nosaltres deim la Casa Santa.

La traslació de les hósties es fa amb rites i cançons de l'Edat Mijtana. La veu dominicana del Doctor Angèlic acompanya pausadament el seguici:

Himne del
Dijous Sant

"Així, tan alt Sacrament
venerem humiliats
i que l'antic testament
cedesqui a la nova edat:

posi-hi la fe suplement
si els sentits no han bastat''.

S'escalonen llums i flors en homenatge a l'Eucaristia i l'aire fi de la bona estació s'ompl de remors i d'ales

Els violers s'allarguen a dins el blau sonor:
sembren el camp de l'aire de rams i papallones

La florida primaveral té la primera èsclator en homenatge a Déu Sacramentat. I, disposats per mans cànvides, s'amunteguen lliris i vïoles, anèmones, llevamans, vïoletes, els cossiols de les murteres i de les begònies humits de frescor tançada —*hortus conclusus* del convent de monges— i les cabelleres blanques de la civada brullada a les fosques de les cel les humils.

Jesús resa a Getsemaní i els deixebles, fatigats, s'adormen. Dues vegades els desperta el Senyor i la tercera ja els deixa dormir Però ¿com poden ells fer-se càrrec d'aquell destí de grandesa? ¿Com poden ni tan sols endevinar l'altíssima empresa a què estan lligats? Dormien les fatigues de la carn flaca, quan se sentí una remor que s'acostava L'evangelista Sant Joan recull **una per una**, com aquell qui diu, totes les paraules i els precés de Jesucrist en aquelles hores d'angoixa. I Jesús havia resat; "Pare just, si no t'ha conegut el món, t'he conegut jo, i aquests saben que tu m'has enviat, i jo els he donat a conèixer el teu nom, i els ho faré conèixer, perquè l'amor amb què tu m'has estimat sigui dins ells i **jo amb ells**".

Jn. 17. 25 ss.

Mt. 26, 49

Judes arriba i besa Jesús a la galta: "Ave, Rabbi". I el Senyor deixa que el fermin, cecs tanmateix davant les manifestacions del seu poder, i que el menin davant Anàs, el sogre de Caifàs el pontífex i el que havia aconsellat la conveniència que un home morís pel poble. Els deixebles, es-

Mc. 14, 50. ss

glaiats, fugen. *Tunc discipuli eius relinquentes eum, omnes fugerunt* Sant Marc és qui recull el tret aquell, com a esculpint aquesta fuga precipitada en un baixrelleu, del jove que deixà entre les mans dels perseguïdors l'embolcall que el cobria. Tots l'abandonaren, tots. *Tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt*".

Mt. 26, 56

La processó del capvespre rememora, piadosament, l'acompanyada, d'Anàs a Caifàs, de Caifàs a Pilat, de Pilat a Herodes i, de bell nou, davant el procurador perquè dicti sentència i emprendre la pujada del Calvari. El triomfador del Diumenge del Ram és l'home de dolors, la cara plena de sang i el cor nafrat de befes; la carn aquella, que és el triomf del cos humà, esqueixada a cops de llendera i fiblades de verduc; la força, esbucada; temptada la mansuetud; escarnit. **L'a-**

Lam. 1, 12

mor... "Oh, vosaltres, tots els qui passau pel camí, aturau-vos i mirau si hi ha dolor comparable al meu dolor!". La veu antiga dels oratoris i dels responsoris ompl la tenebra del capvespre. És l'Innocent que mor. I mor perquè és innocent d'una innocència no compresa ni acceptada; com més innocent, més condemnable als ulls closos d'aquells que el pogueren veure i no el veren; innocent d'una innocència mai admesa perquè era impossible de compartir: ni els deixebles es veren amb cor de compartir-la, i s'amagaren, dubtant si

haurien ells delinquit, sentint-se culpables, obscurament, reus d'aquell pecat, no compartit, d'innocència i d'amor.

L'actitud, ail, és profundament humana i no ens pot sorprendre. La veurem, reproduïda fidelment, davant la nostra vista i no la reconeixem. També nosaltres negarem l'amic perquè ens punyi les orelles la veu de l'engany i de la iniquitat. Claudicarem, ens conformarem, cedirem a tota comoditat: cercarem el redòs de la reserva mental per no pecar clarament de mentiders, direm que la caritat ben entesa comença per un mateix per no confessar-nos pecadors d'egoïsme, farem orella sorda a la veu de la veritat que ens pugui comprometre, ens aferrarem a tradicions i formes velles sense aclarir què tenen de bo i de mal, sense voler saber que nosaltres som fills de la més profunda revolució de les edats, hereus de noble i justa rebel·lia, i que és d'un suplici infamant que ens ve el preu de la glòria.

Ant. del
Divendres
Sant

"T'adoram, Crist, i et beneïm, que per la teva creu redimires el món".

La Mare Església, velnegrada, plora la mort del seu Senyor. No hi ha llum. Un a un s'han apagat els ciris de fas. Els altars estan sense vestir. Les tenebres s'allarguen per les naus buides. La fosca remor de les maçoles corr sota els arcs i les voltes altes. Les catedrals semblen barques varades i com si la jove embranzida de la primavera s'hagués aturat de cop: l'eclosió de la flor i el creixement del brot, la voladissa dels ocells i els bots de la salvatgina. És nit total, el ple de la fos-

ca. I nosaltres, poble de misèries, sentim l'acusació de Déu: "¿Què t'he fet, poble meu, en què t'he contristat? Respon!".

Humils i desolades, les dones que seguien Jesucrist de lluny, passen, en aquestes hores de plors, al primer pla de l'Evangeli. Maria Cleofàs, Maria Magdalena, Maria Salomé —les Santes provençals, glòria del Migdia— i Maria, mare del Senyor. L'han acompanyat pel camí d'amargura. Ara assisteixen mudes, impotents, als darrers instants. Veuen com li lleven els vestits i els reparteixen i els juguen als daus, senten les martel·lades reblant els claus que fixen el cos extenuat sobre la fusta del suplici, les mans i els peus distesos, l'agonia lenta... I el senten a ell que demana al Pare perdó pels seus botxins. Ell, acusat sense delictes, posat entre dos delinqüents. Però els servidors de la injustícia sempre han mesclat els innocents, els reus, només, de justa rebel·lia, amb lladres i criminals. "Perdona'ls, Pare, perquè no saben què fan".

El sermó de les Set Paraules és una de les devocions d'aquests dies. La devota pràctica és antiga, d'aquells temps senzills que el poble acudia, **agermanat, a l'església** i prenia dalit dels ensenyaments dels predicadors. Que les paraules de Jesús en la creu fossin o no fossin set, segons l'un o l'altra Evangelista què hi fa? Ens agrada compondre les coses a la mesura humana i, així com l'astrònom que agrupava les estrelles sota noms poètics obria una via de coneixements i d'estudis, així nosaltres, component en set —el número jueu per excel·lència— les paraules de Crist moribund,

abandonem-nos a la saviesa de la lliçó sobre el Calvari. Jesús, a punt de morir, se sent, Fill de l'Home, lligat fortament a la terra. Pateix la seva ànima d'home i pateix la seva carn d'home. L'una i l'altra, ell les ha glorificades, les ha tret de les presons d'oblit i de sutzura en què es morien, desvalgudes, i les ha exposades a la llum de l'eterna vida. Ell estima l'home i, girant-se al crucificat que el compateix, li promet **el Cel**. Perquè ell, missatger del Pare, és la nova aliança entre l'home i Déu. I aquesta aliança ja no es podrà rompre. L'home ha hagut de matar l'home per viure. L'home ha hagut de morir per l'home per dur-lo a salvació. Déu Fill ha deixat la seva carn i la seva sang sobre la terra, i la terra, el vell exili dels primers pares, és des d'ara lloc d'amor i digne de sostenir i que per ella es sostengui guerra i goig d'amor. Ara, l'Home vol fer encara una deixa i diu a la seva mare: "Dona, vet aquí el teu fill". I a l'amic predilecte: "Vet aquí la teva mare". Lliga així, per a sempre i en ell, els seus dos grans amors terrenals.

Lc. 23, 43

Jn. 19, 26 ss.

L'hora de la mort s'acosta. Encara una mostra d'humanitat: té set. Ha refusat el vi de mirra i l'agonia és llarga. Li donen amarat de vinagre. El tasta i aleshores sap que tot ja està acabat. Tot, tot acabat, perquè Déu es mor. Ha alçat la veu, cridant: "Pare! En les teves mans coman el meu esperit". I, doblegant el cap, ha expirat. L'Església, en aquest moment de l'Evangeli, s'agenolla, consternada, aclaparada per aquella mort,

Lc. 23, 46

Rememoram, a la vila, la nit del Divendres

Sant, l'enterrament de Jesucrist. El davallam de la creu a la parròquia. Ajuden els deixebles vergonyants, els bons i apenats Josep d'Arimatea i Nicodemus, aquell mateix que ja una altra vegada s'havia vist de nit amb ell. De la parròquia, en processó, el duim a enterrar al convent.

Jn. 3. 1 ss.

S'acostava la festa pasqual i calia que no quedàs cap mort sense enterrar. Jesús, faixat i perfumat de mirra i d'àloe, és conduït a un hort prop del Calvari, on hi havia un sepulcre nou, i allà el depositaren i cadascú, llavors, partí cap a ca seva, perquè era obligat no moure's el dia de Pàsqua. Només quedaren uns soldats, conta Sant Mateu, que envià Ponç Pilat per por que els deixebles no robassin el cos i fessin creure que havia ressuscitat. Tots eren, doncs, a casa, esporuguits i desolats. Ningú acabava de creure en la resurrecció. Ningú tenia fe.

Mt. 27. 65 ss.

Però les dones, passat, el dissabte, tornaren al sepulcre, amb els ungüents i els aromes que havien disposat per honrar, segons el costum d'aquell temps i del país, el cos de Jesús. I es deien, l'una amb l'altra: "¿Qui ens decantarà la pedra?" Perquè la pedra que tancava el sepulcre era una llosa molt grossa i feixuga.

Mc. 16. 1 ss.

L'Església celebra la vigília pasqual amb la renovació de tota la íntegra vida seva. I comença amb la benedicció del foc i encèn el ciri de Pàsqua, senyat amb cinc grums d'encens. Es com si tot nasqués de bell nou. Estant l'església apagada, entra el diaca amb el ciri pasqual i avança cap a l'altar major: "*Lumen Christi*", diu. I el poble dona

gràcies a Déu. Avança encara el sacerdot i torna a exclamar, més fort: "*Lumen Christi*". I el poble respon: "*Deo gratias*", I ja davant l'altar, torna a repetir, més fort encara: "*Lumen Christi*". I sembla, aquesta triple veu creixent, com si la llum de Déu resorgís de l'entranya de la terra, que l'havia engolida en ferse la morada del cos de Jesucrist.

Es l'hora també del pregó pasqual, de la crida de la bona nova: Crist ha de ressuscitar! I l'alegria de l'Església és tal, que, contemplant extasiada, la generosa empresa del Salvador, "Oh pietat admirable!", exclama, ¡Oh, inestimable amor, que per salvar l'esclau entregares el propi Fill! Oh, pecat d'Adam, certament necessari, que per borrar-lo calgué la mort de Crist! Oh, culpa feliç, que tal i tan gran redemptor va merèixer!''.

L'Església pren consciència de la seva salvació i dóna, retuda, gràcies a Déu. Recorda la Creació i llegeix la lliçó dels set dies. Recorda la victòria sobre l'enemic i com la mar, que s'obrí als homes de l'Exode, engolí els exèrcits dels egipcis. Retreu, no profecies de calamitats, sinó els auguris de venturança d'Isaïes i el càntic de Moïses. Beneeix, llavors, l'aigua del Baptisme i renova les promeses de fidelitat i d'amor. Invoca tots els Sants i retorna, abundosa de fe, desbordant d'amor de Déu, al cel ric ja de felicitat i de promeses que s'han de complir.

En començà la missa, s'entona solemnement el Glòria. Repiquen, gojoses, les campanes, totes les campanes del món, i cauen els vels de les imatges i els domassos de dol. Les santes dones

Mt. 28, 2 ss.

han romàs esglaiades davant el sepulcre, perquè han sentit, de sobte, una forta remor. Es l'àngel del Senyor que ha davallat del cel i ha decantat la pedra. La seva cara és com el llamp i com la neu els seus vestits. Els guardes romans han caigut, aterrats, i eren com a morts. Però l'àngel digué a les dones: "No tengueu por, vosaltres. Sé que cercau Jesús, que fou crucificat. No és aquí, perquè ha ressuscitat, tal com havia dit".

Is. 9, 5 ss.

Alleluia! Alleluia! Alleluia! L'Església exulta d'alegria i canta la lloança del Senyor en el temple i en la magnitud del firmament. Aquesta és la festa del Senyor. Saltin els turons, rodi el sol i es desplegui el ventall de la llum, sigui la mar el mirall clar del cel! Perquè aquell infant que Déu ens va enviar és vertaderament el seu Fill i és aquell de qui va dir el profeta que té sobre l'espatla la sobirania i és el conseller meravellós, Déu fort, Pare sempitern, Príncep de la pau.

De matí, ben de matí, la Mare de Déu ha sortit al carrer tota sola. I vet aquí que voltant cantó, s'encontra amb el seu Fill. Va cobert encara amb el sudari i du amb la mà la bandera vermella de la victòria. Maria el mira amb els braços oberts i, en cortesia delicada, s'inclina davant ell i fa tres reverències

Publicacions de la Confraria de Sant Agustí

Bernat Vidal i Tomàs, Pregó de Setmana Santa, 1958.

Josep M.ª Llopart de la Penya, Pregó de Setmana Santa, 1959. (Esgotat).

Jaume Oliver Oliver, Pregó de Setmana Santa, 1960. (Esgotat).

Guillem Colom i Ferrà, Pregó de Setmana Santa, 1961.

Pere Xamena Fiol, Pregó de Setmana Santa, 1962.

Miquel Pons i Bonet, Pregó de Setmana Santa, 1963. (Esgotat)

Germà Coll i Mesquida, Pregó de Setmana Santa, 1964.

